

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Marci et Iohannis evangelii editam -
Cod. Aug. pap. 6**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. II

[urn:nbn:de:bsz:31-84699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84699)

magis legem confirmabat in tñ q̄ et ipse
legis oparet precepta **Beda** Si quid vero
mouet quod dñs moysen uideat approbat
sacrificiū. tñ id nō recipiat etiā. meminit
q̄ nō dū obtulerat in passioe holocaustū
sūt. Non autē oportebat auferri significā
tia sacrificia nisi postquā illud quod signifi
cabat confirmat eēt q̄ testatōe ap̄toꝝ p̄
dicatōe et fide credentiū **capitulum**
capitulum leprosus autē quōs dñs pro
hibuit bñficiū patet. Unde sequit̄
Et illo egressus cepit predicare et diffu
mare sermone ad portat em bñficiū
gratiā eē et gratias reddē etiā p̄ bñficiū
non indignat **Aug⁹** **capitulum** **capitulum** **capitulum**
aut querit̄ quid nam sit q̄ dñs q̄ gessit
abstundi iussit et nec ad horam potuit
abstundi. Sed notandū q̄ miraculū faciēs
et taceri iussit. et tñ tace non potuit
ut uidelicet etiā eius exempla doctōe illū
sequentes in magnis que faciūt late quide
in uoluntate hēant. sed ut profuit alijs
p̄dant̄ multi. Non ḡ uoluit quicquid
fieri et minime potuit sed quid uelle eius
membra debeant. quid ne de eis etiā uolen
tibus fiat doctōe magistro exemplū dedit
Beda om̄is autē p̄stā saluatio multas
addeū cogit turbas. Unde sequit̄. Ita ut
iam non possit manifeste marone mirifica
tem sed p̄ris in desertis locis eē **capitulum**
leprosus em̄ ubiq̄ p̄dicabat mirabilem
curatōem ita ut om̄s uerēnt ad uisum.
et fidem curantis ita ut p̄pter hat dñs
in ciuitatibus euangelizare non possit
sed in desertis q̄suaret̄. Unde sequit̄.
Et quomēbunt ad eū undiq̄ **capitulum**
quidē lepra nra peccata p̄na hominū e
que accipite cepit q̄ regna mudi deside
rariūt. Adip̄ em̄ om̄i maloz e cupiditas
Unde q̄z̄ auariciā p̄ntis lepra suffundit̄
Beda Extenta uero manu saluatoris
hor e manato dei illo humanatq̄ ḡtinge
ta nam ab erroris p̄stis uacitate mudat̄
capitulum Quē quidē lepra uero sacer
doti p̄dm̄ ordmē m̄deq̄sedec̄ om̄ia ob
lacōne mudat̄ eo dicente nobis date etaz
et om̄ia m̄da p̄ nobis. Et aut nō potat̄

in ciuitatem ihus manifeste metoix iē
signat q̄ nō om̄ibus manifestata ē ihesus
quilatis atq̄ platanis p̄mit̄ laudibus et
p̄p̄s uoluptatibus. sed hys qui foris tñ pe
tro exent et in desertis locis sint q̄ elegit
dñs adorandū. et reficiendū p̄l̄m̄ qui salū
deserit deliciaōes mudi et om̄ia q̄ possidet
ut dicant p̄p̄as mea dñe. Glōia uō dñi
manifestat̄ hys qui uenit̄ undiq̄. i. per
plana et ardua quos m̄til̄ separare p̄ a
caltate xpi **Beda** post factū etiā t̄m̄te
miraculū secedit dñs in desertū ut andat̄
se magis quētā et a seculi curis remota
diligere uicam atq̄ ob hūis appetitū se pa
nandis t̄m̄ adhibe corpibus. Sequit̄

capitulum **capitulum** **capitulum** **capitulum**

mirauit capharnaū
Beda aliu uō
carnales signa pro
tas deserit quim
etiā hys gr̄m̄ sue
uiscatōis p̄cip̄ et

ipi p̄p̄ales effici ualeant indulget. Post
deserit dñs redit̄ in ciuitatem. Unde dicit̄
Et t̄m̄ mirauit capharnaū post dies octo
aug⁹ arathous autē hoc miraculū quod
sequit̄ ita scribit tamq̄ in ciuitate dñi fac
tū sit arathous autē hic in capharnaū qd̄
difficilius saluetur si marthous et nazaret
narraret. Nūc uō tñ potuit ap̄ galilea
dici ciuitas xpi quā in galilea erat nazi
ret̄ quis dubitauit miritate sua f̄c̄p̄ hō
hō f̄c̄p̄ dñm̄. tñ hoc f̄c̄p̄ in capharnaū
ciuitate galilee p̄sertim quā et ip̄ ca
pharnaū ita extēlebat in galilea ut etiā
metropolis hēretur. Vel marthous p̄f̄m̄p̄t
que gesta sint. postquā uenit̄ in ciuitate
sua dante ueniet̄ capharnaū et se ad
iugit̄ de sanato paralytico subiugēs. Et
ecce offerebant̄ ei palatū iē postquā dno
erat q̄ uenit̄ in ciuitatem sua **capitulum** ut
capharnaū ciuitatem eius dixit marthous
eo q̄ sepius illuc ibat ac milia iude m̄ra
cula p̄p̄t̄abat. Sequit̄. Et audiat̄ est q̄
m̄dams esset et quenerūt milia ita ut nō
capet̄ eos domus neq̄ ad ianū. **capitulum**

laborem em accedendi desideru audiendi
 supabat post hoc palitiam mtroduit. qui
 aquatuor portaba. De quo et marcus et
 lucas dicit unde sequit. Et veneru fe
 rentes ad eu palitiam qui aquatuor portaba
 Inuentos q multitudine iam obuia
 tam per ea no valueru aliquatenq mtroire
 Sperantes aut portitores cu qui portaba
 rucatione gram q mior. ltm cu onere sub
 leuantes. nudato toto mtromseru cu lto
 palitiam aut faciem saluatois et ho e qd
 subdit. Et cu possent offerre cu illi plur
 ba mdaueru tectid ubi erat et pacefaci
 entes submseru grabatid in quo palitiam
 iacebat. Cum uidisset aut dicit illis fide m illis
 ait palitiam fili dimitte tibi petra tua
 Non quidem dicit fide paralitici. sed
 portatoru. Contingit em aliq q aliquis
 fide altius qualis sit. **Beda** Mtaiond sane
 quia ipa cuq fides apud domi valet
 ubi tana valuit aliena ut totus homo
 repente molis exhuu q iam saluata ex
 iugit alioz q mto alijs relaparent cura
 ta **thophylus** spuis ead palitiam fidem
 uidit. Etom ille portat no sineret m tu
 rucatione fidem hnt. **Beda** Curatua aut
 homine apaliti dno. pmo ptoz amula
 dissoluit ut ostendet cu obnoxius culpaz
 actuz dissolucioe fuisse dampnatid. nec
 msi hys relapatis mebroz posse recupate
 sanu anra aut hntitas depectid et. de
 blem. totiq mebroz dissolutid copagibus
 filii vocat que sacerdotes no dignaban
 atmgit aut certe ideo filid quia dimitte
 a petra sua sequit. Sunt aut illic quid
 de scribis sedentes et cogitantes m cordibus
 suis. Quid hnt sic loquit. blasphemant. **Orillu**
 Arguit aut cu blasphemie. mortis papi
 tantes finam. Erat em m lege mandatu
 q quidq blasphemaret m deu. morte pu
 nitet. hoc aut ei imponcbat. quia pbi
 attribuerat diuina potestatem remittendi
 peccata unde subdunt. Quis pot dimitte
 petra nisi solus deus. **Orilla** Solus em
 iudez om potatem hnt dimittendi peccata
Beda Qui p eos quoz dimittit quibz di
 mittendi tribuit potatem et is xpus veru
 deus esse pbatur quia dimitte petra q

deus pot. Erant itaq iudei qui cu xpm
 et deu ee et petra dimitte posse credant ihm
 tamen xpm ee non credant. Sed multo deme
 ruis erant arriani qui cu ihm et xpm ee
 et peccata posse dimitte euangelij vbi
 de iusti negare no audeant nichilominu deu
 negare no timent. At ipse p fidos saluare
 desiderans et amulcor cogitose et dntu
 opu dm se ee manifestat. Nam sequit
 suo stati cogitose ihud m spiritu scti p
 sic cogitarent mtra se dicit illis. Quid
 ista cogitatis m cordibus vris. In quo an
 dit se deu qui pot corda occulta cognosce
 et quoddammodo tacens loquit ead maiestate
 et potenta qua cogitationes mas rucor
 possit et homibus delicta dimitte. **Alco**
 Sed quis fuerit corp reuelate cogita
 tiones tamen pmanet in sensibiles non
 mht consentientes q peccata ualeat di
 mite qui nouit corp corda unde dno ai
 ficat de pcuratore aie p curatone copis
 demans p uisibile m uisibile et p id
 quod e facile difficilus. quis ap no ita
 recedent phis q em difficilus credebat
 sanare corpus tamq manifestid aiam
 vero curare facilius quia uisibile est
 medela qta ut talia cogitarent. Erat
 corpus curare desmit et m uisibile curat
 aiam magis aut si ualuisset corpus ia
 curasset et no ad m uisibile refugisset.
 Saluator igit andens q utraq pot. ad
 e facilius dice palitiam dimitte tibi p
 rata an dice surge et tolle grabatid
 tuu et ambula. q d. Ego quide per
 corpus medela que p dmi uirtatem fa
 cilior e difficilior tamen uobis uidet
 andam uobis aie pmtate q difficilus
 est. **Orilla** Et quia dice p facere
 facilius ad huc manifesta erat qraduo
 quia opus no dno erat manifestid. An
 subdit. Ut aut scatis quia potatem
 hnt filii hominis mtra dimittendi petra
 ait palitiam tibi dico surge. Om de
 uibo diffiditis opacom mducam q erat
 m uisibile ofirmante. Signant aut
 dicit. Intra dimittendi petra ut andet
 q h mmane ne potatem comit m

margin notes on the left side of the page, including the word 'Cyprian' at the bottom.

post hoc submittat. s. h. i. i. e. Non
 em deest extolli de hoc q. intellectus est
 exponeratus sed magis humilial **Beda** vel
 patefacto teeto eger submittit. quia re-
 feratit spmuras mstetys ad noticia xpi
 puenit. h. e. ad eius humilitate. fidei pte
 defendit. Qu aut ad grabato depont
 i firmus. signat ab hame ad huc i tra
 carne constituto. xpm debere cognosti
 de grabato aut surgit e aiaz se acur-
 nalibus deperys ubi egra iacelat ab
 strahit. Grabato collit est ipaz quoz ca-
 nem p atmentie frena correpta spe ce-
 lestiu pmozo adelays segregare tremis
 Sublato aut grabato domit ire ad paradiso
 redire e. vel sanus qui languat domo
 reportat grabato cu aia remissione ac-
 cepta ptezo cu ipo suo corpe ad mnam
 sui custodia se refert **Theophilus**
 oportet ead grabato. i. corpa tollere
 in operatoe bom. Time em et ad gtempla-
 tionem ptinge valebimz ita ut q m nob
 p cogitacoes dicant qm nuq se udmz
 i. nuquid sit intelleximz sicut mte apa-
 liz dicit. Qui em apertatis mudat e
 mudius uidet. Et egressa e rursu ad
 mare i. **Beda**. postquid doq mca
 pharnaui docuit egressus e ad mare
 ut non solum ciulem uitam hom mstru-
 erit. vni ead hitatibus maris ewan-
 gelium pdicaret eos q fluctuatos rezp
 habentiu motus gtempne ac fidei fir-
 mitate supare daceret. vnde dr. Et
 egressus e rursu ad mac omis q turba
 remebat ad ea et daretur eos **Theo-**
philus vel post miraculo ad mare egre-
 ditur. q. solitarie volens ee. Et turba
 gaurit ihm. ut addistis ut qntu fugis
 glam tm ipa te psequet. Et si quide
 ipam tu psequas ipa te fugiet. In
 aut transiens dms vocauit ayathm.
 vnde sequit. Et ad paret uidit leui
 alpheci sedentem ad theloncu **Crisp**
 Idem aut e publicanus aatribus ewan-
 gelistas tripliciter noia tus s. matheo a ma-
 theo. leui aut simplici aluca. leui aut
 alpheci a marco. filius em erat alpheci

Bynomia aut sedm scriptura et alias
 est uide sicut soter moysi qnz qetio qnz
 raguel vocabat **Beda**. Sic et idem
 est leui qui et matheus sed lucas ayathm
 q. p. p. uerocordia et honore ewnte nome
 pone nolunt arlgatu. qpe aut matheus
 iuxta illud quod scriptu est. iustus accu-
 sator e sui ayathm se et publicanid no-
 minat. ut ondat. legentibz nullu debere
 quisim de salute diffidere cu ipe de publi-
 cano m apm sit repente mutatz ad thelo-
 neu aut. i. ad ead dispensacoem q. ueti-
 galud sedentem dicit. Thelos em grece
 latine uetigal noiat **Theophilus**
 Sedebat em thelonco ut g. s. u. d. m. s.
 est. aut aliquos impetes aut uba uendeb
 aut aliquid huius faciens. quibz m suis
 mansombz thelonarij. vnt. qui de h
 statu sit subleuatus est ut relinquens
 omid xpm sequetur vnde sequit. Et
 ait illi Sequere me et surgens secuty
 e cu **Beda**. Sequi aut mntari e
 adeo q. ut paupem xpm non tam g. s. u.
 quod affectu scitu possit reliqui q. a
 qui rapere solebat aliena. Non solum
 aut lucra reliq. uetigalud sed et piculu
 gtempit quod euenire patit. a pncipibz
 sculi quia uetigalud rudo m p. s. h. atq.
 mcompositas reliquit. ipe em dms qui
 hunc cotus humana allouit ut sequet
 vocauit mntis diuina m p. r. t. o. e. ut moys
 uocantem sequet attendit **Theophilus**
 Sic ergo leui qui appositus mterpretat
 at thelonio negocior. solum sacrificiu se
 vbi quod dicit. qui no remittit aut
 que possidet no pe. mca ee discipula
Theophilus Olli aut pus alios m
 petebat sit facty e benivolus ut ad q
 mestionem ptimos quocaret. v. s. e.
 Et factu e cu accubet s. i. h. u. i. domo
 illius. multi publicani et peccatores sit
 distimbebant cu ihu et discipulis euz
Beda Publicani aut appellant hy
 qui uetigalia publica exigunt. sicut
 qui aductores s. uetigalud signi uel
 rezp publicaz. nec no et hy qui secti

huius lucra p negotia sectantur eod vocabto
consentit qui viderant publicam apertam
ad meliora qstionem locum invenisse pme et
ob id etiam ipi non desperant salutem. Nam
ad in pristinis vias pmanentes veniunt ad
ihm ut phisei et scribe murmurant sed
pnam agentes ut sapienter evangeliste p
mo significat dicens Erant em multi qui
sequerentur eu. Ibat em dñs ad gnuia
peccatorum ut oatione hret docendi et
pnales munitibus suis prebet abas. Ad
ead mstrum ~~etiam~~ figure agruit. Qui
em domalio xpm recepit mto. maiori
mis delictibus exuberantia pasit vo
luptatid qtaq dñs libent mgerit et
reus qui recidit recumbit affectu et
hoc e bonoz opid spuale comunit qd
duces pplus eget paup epulat. **Theophi**
Phisei aut hoc arguit q pntos se
facientes. Unde sequit. Et scribe et
phisei videntes quia manducaret ad
publicanis et peccatoribus dicebant di
scipulis eius Quare tu publicanis et
peccatoribus manducas et bibis mgeri
vester. **Beda** Si p matthei elcom
et vocatam publicanorum fides oppmit
gentium pnt mundi lucris mhyabant p
feto supalud scribas et phiseos iudeos
in iudicia rsmuat qui dege nati salute tor
quent. Sequit hoc audito ihus ait il
lis. Non nec hnt sam medico sed qui
male hnt. Suggillat scribas et phise
os qui iustos se putantes peccatorum qfor
tia declinabant p apm medicum dicit q
mro medicandi gne volentia e ppter
iquitate nris et eius luore sanati sumus
Sanos aut et iustos appellat eos qui
sua iusticia volentes statuere iusticie
dei non st subiecti. Porro male hntes
et peccatores eos vocat qui sine fra
gilitatis costia deverti. nec p legem se
iustificari posse videntes xpm pnt peccato
colla submitit. Unde subdit. Non em
venim vocare iustos sed peccatores. **Theophi**

Non quidem ut maneat peccator
sed ut alius evangelista dicit ad pnam ut
guitat. **T** Et erant discipuli. **Glosa** Sic
supius apud discipulos mgeri arguebat de
qforas peccatorum iniquis. Ita nunc eod apud
mgeri discipuli m casant de ieiuniorum emissi
one ut sic inter eos materia discordie oriret.
Unde dicit. Et erant discipuli iohannis
et phiseos ~~in quibus~~ **Theophilus** iohannis em
discipuli mgeri pnta ad qfuetudines iuda
icis pmanebant. **Aug** de qssu ~~evange~~ pnt
aut ideo pnteri addidisse phiseos q simul
tu discipulis phiseos iohannis hoc quod
sequit dno dixerunt tu mattheus tantum
discipulos iohannis h duxisse phiseos. Et
uba q sequit magis indicant alios hoc
duxisse de alijs. Sequit em. Et venit
et dicit illi Quare discipuli iohannis et phi
seos ieiunant. tu aut non ieiunant. h
em uba indicant quibus qui aderant ve
nisse ad ihm et hoc a discipulis dixit
se ita ut q ait. Venit non de ipis
duxit de quibus interposuerat. Et erant
discipuli iohannis et phiseos ieiunantes.
Sed tu ipi esset ieiunantes venit
illi quos h manit. Unde ergo mattheus
dicit. Tunc accesserunt ad eu discipuli io
hannis dicentes. Nisi quia et apit ad
erant et omes certatim ut quisq potat
hoc obicerent. **Crisostomus** discipuli ergo
iohannis et phisei ea xpm zelotipe se hntes
ipm mrogant utrum plus tu discipulis
suis absq abstinentia et labore pinguis
supet passom. **Beda** Sed iohannes
vini et pntia non bibit q illi abstin
tia meritid auget tu potentia nullat
erat nature. Dns aut tu nalis supere
bat. delicta donare. aut eos declinaret
quos abstinentibus poterat reddere pnti
ces. Sed ieiunavit et xpus ne pceptid
declinaret manducavit ad peccatoribus
ut gram certnes agnosces pntem. Sequit
et ait illis ihus. Numquid pnt filij
nuptiarum quod dum sponsa est tu illis

ieiunare **Aug⁹ d' assu** **avna** arcus hic
 filios nuptiarum appellat. **matheus** autem
 filios sponsi filios enim nuptiarum non tantum
 sponsi sed etiam sponse intelligimus. **Crisp⁹**
 Sponsus ergo solum vocat tamquam etiam
 desponsaturus. Est enim desponsatio datus
 ante se ipse sponso. per quem creditur
 orbis esse. **Theoph⁹** Sponsus etiam se ipsum
 vocat. non solum tamquam conjugales autem
 desponsantem. sed quia tempus primi adventus
 eius. non est doloris nec tristitiae huius qui
 redunt. tunc enim non labores quies sed regere
 Est enim absque operacione legali. datus requie
 per baptismum per quem facile sine labore sa-
 lutem consequimur. filii autem nuptiarum sive
 sponsi sunt apostoli. quia ipsi dei gratia digni
 facti. omnino bono celesti ac omnino delatione
 participes. **Crisp⁹** Coniugacione autem sua
 omnia angustie dicit esse aliena cum subdit
 Quia tempore huius secunda sponsus non potest
 ieiunare. Ille enim tristat qui sponsus bonum
 non habet qui vero in partem accipit gaudet
 et non tristat. ut autem illorum elacionem de-
 struat et ostendat quod non ad lasciviam apostoli
 discipulos observabat subiungit. Venient
 autem dies cum auferatur ab eis sponsus et
 tunc ieiunabunt illis diebus. quod tempus
 erit in quo sua rusticitate demonstrant.
 Quando enim subtrahetur ab eis sponsus iei-
 unabunt eius affectantes advenit ut
 sponso illi gaugant per corporales angustias
 emundatos ostendit eadem quod nulla necessitas
 est ut sui discipuli ieiunent. sicut et illi qui
 sponsi huiusmodi nature qui ubique presidet
 verbis dei et qui tribuit semen vite sancti
 habent sponso. filii etiam sponse quod in factos
 non potest pertinet quod sponso per et spon-
 so qui caput in sancta considerans. dignatur
 eos tunc non ieiunare. recedente autem spon-
 so pro desiderio dei ieiunabunt sed tunc per
 facti sunt et sponso gaugent. tunc nuptiarum
 regalem semper comedent. tunc **Theoph⁹**
 intelligendum est et sic quod omnis homo
 cum bono operatur est sponsus filius et sponsus
 secum habet saltem ipsum et non ieiunant.

opera penitencie non ostendit. quia non
 peccat. An vero auferat sponsus hominem et
 tantum libente tunc ieiunat et penitet. ut
 tunc delictum. **Veda** quod iusticia autem sensu
 potest ita esse potest quod discipuli iohannis et pharisaei
 ieiunant quia omnes qui de operibus legis sine
 fide gloriatur. et qui tradidit sequitur hominem
 vel precium christi. autem corporis non fide
 cordis parit. spiritualibus abstinet bonis
 ieiunio corde tunc habet. Qui vero christi me-
 bris fidei incorporatur amore non potest iei-
 unare. quia carne ipsius epulat et sanguis.
 Sequitur. Nemo assumentis panem rudis
 et noni assuit vestimento veti. Alioquin auferat
 supplementum novum veteri et maior struatur
 sit. **Crisp⁹** quod dicit. Quia huiusmodi novum testa-
 menti predicatorum consistit legibus eos
 sive veteribus possibile non est. Vos autem
 tangite veteres consuetudines. vobis
 facta ieiunia observatis. Ipsi vero novitas
 ac mirabiles observaciones tradidit hominibus
 veteri observare non est necesse. sed esse mentibus
 diversis. Aliquo vero tempore ieiunium ad ce-
 lesia virtutibus observabitur. Sed hoc ieiunium
 differt a ieiunio legis. quod illud erat ex
 necessitate. hoc est voluntate propter futuram
 gloriam tunc non dicitur sunt capaces. Unde
 sequitur. Et nemo mittit vinum novum in
 utres veteres. Alioquin distumpet vinum veteris
 et vinum effundet et utres probibit. Sed
 vinum novum in utres non mitti debet. **Veda**
da discipulos enim veteribus comparat utribus
 quas homo novus et spiritualibus preceptis facilius
 distumpi quod possit quod dicit. Erunt autem
 utres novum tunc post ascensionem domini de-
 perdit consolationis eius et novantur et tunc
 novum novitas utribus advenit. hoc est spiritus
 sanctus ferit spiritualium corda replevit. Doc-
 tor etiam cavendum est ne autem in nebulositate
 malicie perduranti novorum mysticorum
 secreta committat. **Theoph⁹** vel alius
 discipuli vocabunt vestimenta assumpti
 sunt propter corpus mentis in firmitate quibus
 non erat contrarium imponere statum quod
 ne ieiunij. **Veda** Quod est aliqua procula

doctine que ad noue vite campanam pertinet
quo generale docet ieiunium ab omni
temporalium delictis. quia si hoc fuerit et doct
trina pndit et no querit vetustati. Vesti
mento aut nouo feruor fidei spei et cari
tatis. q̄ m̄tus reformam̄ exp̄mit. Et s̄m̄
ē it̄m **2. 29** libati a signa et vitari v
m̄ti x̄pi discipuli figurale sabbati festu
seruunt. vnde dicit. Et factu ē it̄m ad
sabbatis ambularet p̄ sata et discipuli eius
reperit p̄gredi et velle spicas. **Beda** le
gimus ēm in sequentibus quia erant qui ve
nerant et redibant multi et nec mandu
candi quidem spicam habebant et ideo q̄
homines esuriebant. **Crisp.** Esurentes aut
estam simplicem comedebant. no ad volupt
tatem. sed p̄t̄ ne n̄tate. phis̄i aut
figura et vmbre fluentes discipulos acci
tabant tamq̄ iuste agentes. vnde sequit̄
phis̄i aut dicebant ei. Ecce quid faciunt
discipuli sabbatis quod no licet. **Aug.** de
opibz moyses p̄p̄to siquidem est. p̄ lege
scriptam preceptu ē ut magis suis siue
nullus tmeret. nisi qui sead veller alq̄
aufferre. Nam qui nihil aliud attingit
quod id quod comedisset libere impunitiq̄
abire s̄meret. vnde etia spicas uelletibz
discipulis d̄m de sabbato pacius quā de
suro uidei calumpniati. **Crisp.** d̄m
aut dauid t̄ mediu in troductu cui alq̄m
contingit. no s̄dm̄ legem. q̄mede. t̄i p̄
dotalem tetigit abid. ut illius exemplo ac
tusacōm discipulorū soluat. Sequit̄ ēm
Et ait illis. Nūquid legis quid fecerit
dauid q̄n̄ n̄tate habuit et esurit ip̄e
qui t̄i co erant quomō m̄asit in domo
dei sub abyatgar p̄ncipe sacerdotū et
panes p̄uicōis manducauit. quos no li
cebat manducare nisi sacerdotibz et dedit
illis qui t̄i erant. **Theophilus** fugiens
ēm dauid a facie saul ad p̄ncipem sacerdotū
dauid et panes p̄uicōis comedit et gla
diū abstulit. golye que d̄m̄ erant obla
ta. **Querit** vero aliqui qualiter hic ēm̄
m̄t̄ abyatgar p̄ncipem sacerdotū notauit
t̄i liber regū hinc notet abymelech.
Beda. h̄c aut̄ nihil h̄c dissonantie

ambo ēm̄ sunt illic t̄i ueniens dauid
panes p̄c̄it et accepit. abymelech videlicet
p̄ncip̄s sacerdotū et abyatgar filius d̄m̄
s̄ aut̄ abymelech a saule. fugit abyatgar
ad dauid. et com̄e fact̄ tota ep̄lis eius
postea eo regnante s̄m̄ sacerdotū et ip̄e
gradū accepit multo q̄ maior̄ exaltat̄
pater q̄ filius effectus est. Ideo q̄ digno
fuit eius memoria. d̄m̄ ead̄ v̄n̄t̄e p̄e
q̄ s̄m̄ sacerdotū facit. Sequit̄. Et dice
bat eis. Sabbati p̄t̄ hominū factū ē
no homo p̄t̄ sabbati. maior̄ est ēm̄
cura p̄m̄t̄i et uite hominū quod custodie
sabbati adhibenda. Sic igit̄ mandatu ē
sabbati custodi. ut tamē si n̄tate esset
reus non ēt qui sabbati uolasset. Ideo
sabbato curari no ē phibitū q̄ n̄tate cur
fici et machabei n̄tate in stance sabbato
p̄m̄gnabant. vnde discipulis esurentibus
quod licitū no erat in lege. n̄tate sumis
factū ē licitū p̄t̄ hodie. Si quis eger ie
iunium corrupit nulla rōe rōe tenē. Sequit̄
q̄ra q̄ d̄m̄ ē filius hominū ead̄ sabb̄i q̄ d̄.
Si dauid rex sacerdotū abo pastus ex
rupabilis ē q̄nto magis filius hominū
v̄rḡ rex et sacerdos et d̄m̄ sabbati civil
sari sabb̄i spic̄is noxa no tenē. **Crisp.**
d̄m̄ quidem sabb̄i et filius hominū seip̄m
ip̄e vocat q̄m̄ quidē dei existens filius
filius hominū p̄t̄ hominū dignatus est.
d̄m̄ legis aut̄ latōi et d̄m̄ lex no d̄m̄
plus ēm̄ regi licet quod legibz statuit.
Infirmis quidē datur lex non p̄fectis et
opantibz supra legem. **Beda** an̄t̄ice aut̄
discipuli p̄ sata transiit̄ t̄i doctores s̄i
quos in fide in p̄t̄uerūt. cura p̄e solati
d̄m̄ in sp̄it̄ quos esurire nihil meli
q̄ salute intelligim̄ hom̄. Velle aut̄
spic̄is est h̄m̄c̄ arena in tenēdē eruerē
fricare aut̄ m̄mbz ē ē exemplis obtinē
acarm̄ q̄mp̄ q̄ aquibz d̄m̄ folliculis
p̄ritatem mentis exuere. Grana man
ducare ē om̄idatū quēq̄ a s̄t̄ibz an̄oip̄
p̄ ori p̄dicatū ead̄ m̄bris incorporari.
Et t̄m̄ hoc discipuli p̄egredientes ante
faciem d̄m̄ fecisse memorant̄ q̄ doctōis

uice est fimo pcedat et sic cor auditoris
 sub sequens grad supne mptacionis illustrat
 . In sabbatis quia et ipsi doctores mpti-
 rando p ppe future quietis laborant et au-
 ditores suos mouent p eterna requie bonis
 m fidare laboribus **Thoph** vel quia ad
 hnt a passombus requiem tnt alijs ad
 stutem ductores fuit euellentcs trena
Beda Idem p pta ambulat ad dno q
 eloquia meditat delcunt Spiritu fo eis
 panem ante inuente deperant Et hoc
 sabbatis . cu spita mente a turbulento
 cogitacionibus . uacare gaudent . uellunt
 spitas et contritas purgant donec ad q
 tam pueniat ad testimonia scripturar ad
 que legentes puenit meditando assunt
 et tam diu silunt donec in eis medulla
 dilans inueniant **Am** hec mentio re-
 fto pulis displicet sed adno appbatur . Et

T. Cap. in 7
 m troyt itm i p
 nagogam i **Thco 9**
 Postqua dms in
 deos qui discipulos
 accusauerant p

spitas m sabbis euellebant exemplo dauid
 q fudit nuc amplius ppe ad ueritatem re-
 ducens miraculo m sabbis opat . **Andes** p p
 opari sabbato miracula salute hant pnt e
 no e malis m sabbis . uicia corpi operari
 dicit ergo Et m troyt itm m p nagoga
 Et erat ibi homo hnt manu aridam et
 obsidant eu si sabbatis curaret ut actu
 faceret eu **Beda** Quia em destructione
 sabbati qua m discipulis arguebant p babil
 exupauit exemplo nuc ipm obsidando ca
 lumniam uolunt ut si sabbis curat transp
 sione si no curat crudelit aut mberilli
 arguant **Sequit** Et ait hant habenti
 manu surge m mediu **Tris** Statim
 quidem illu m medio ut trerent aspectu
 ut uis eo q parant et malicia deponant
Beda Et puenies calumpnia uideat
 qua ei parauant arguit eos quia legis
 precepta praua m p tate uolabant unde
 sequit Et dicit eis licet sabbatis bn fact
 an male . hoc aut querit quia estimabat
 m sabbis cura abans apibus seruandis . cu

lex amalis ab stine iubcat dicens sme op
 simile non facietis meo i peccatis quia qui
 facit peccata seruus e peccati qdem aut
 e quod pmisserat **En face an male et qd**
 postea subdit anima salua face aut pde
 hoc e hant curas an non Non q dey
 fime bono actor p ditionis nobis ee possit
 Sed eius non salua scriptura q suctudine
 pde dicit Si que uo mouet quare dms
 cu corpus eet curatur de aie saluatoe
 m tro gaurit intelligat uel auiz more scrip-
 turas p hant potem sicut dicit hec
 sint aie que exierit de femore iacob
 uel q illa miracula p p aie salutem face
 bat uel q ipd manus sanatio salute aie
 significabat **Aug 9 de ssu e uin** Sed p
 moue Quis matheus dixit q ipi m tro
 gaurit dms Si licet sabbis curare cu
 marcus illos pacus adno m tro gaurit ee
 phibcat licet sabbato bn face an male scap
 intelligend est q illi pacus m tro gaurit
 dms si licet sabbis curare **Deinde** q m
 telligens cogitaciones aditu accusandi que
 renetu q sicut i medio illis que fuerat
 sanatur et m tro gaurit que marci et lu-
 cas cu m tro gaurit q memorat ac tuc illis
 tacentibus pposuisse similitudine de conc et
 qclusisse q licet sabbatis bn face **De**
 em **Et illi tacebant** **Tris 9** **S**acbant
 em q eu ois curaret **Sequit** Et arai
 p p ricens eos cu ua contristat sup reatate
 cordis corp dicit hant . **Qu** eos cu ua
 tussiat ac tristat sup reatate cordis
 corp huaritaci quent . quid p nobis supape
 est dignatus **Ubo** aut miraculo q uiget
 unde sola uoce homo sana **Unde** p
 et ostende manu tua . et ostendit et
 restituta e manus illi **ph** omid p dis-
 cipulis respondens simul q **Andes** p d uita
 existe supra legem . **Beda** **q** istice aut
 homo qui manu hbat arida huanid ge-
 nus indicat m fecunditate bono opis are
 factu . sed dms m p tate curand aug dey
 aut m p mo pente dms uerite arboris
 pamo deceret auenit p redemptoris
 gratia dms m fontes manus marcus arbor